

Verksamhet

Djurhållning
Finström

Beslut om föreläggande

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) förelägger er med stöd av 49 § i djurskyddslagen (1998:95) att:

1. Se till att alla djur som hålls utomhus året runt har tillgång till ett ändamålsenligt väderskydd som erbjuder torra liggplatser som inte fryser och där alla djur kan ligga samtidigt.
Tidsfrist: 1.11.2025.
2. Ordna så att ett djur i behov av särskilt vård kan tas till ett närbeläget utrymme som kan värmas upp.
Tidsfrist: 1.3.2025.
3. Förhindra betäckning av kvigor mellan 5-13 månaders ålder.
Tidsfrist: genast.

ÅMHM ska informeras när åtgärderna är utförda.

Motivering

1. 35 vuxna nötkreatur och 20 kalvar/ungdjur av rasen Highland Cattle, Hereford samt blandraser mellan dessa hålls i en inhägnad med endast naturligt väderskydd (skog) samt en ligghall på cirka 30 m². Liggytan i ligghallen beräknas inte räcka för alla djur (en diko med kalv upp till 3 månader har ett platsbehov på cirka 3,4 m² i en ligghall utan utfodring). Skogen ger ett visst väderskydd men marken inunder träden hålls inte torr. Djurhållaren har under hörandetiden börjat ströa med halm/hösilage under träden, vilket ger bättre liggytor men eftersom de snabbt kan bli blöta vid kraftigare nederbörd räcker inte dessa åtgärder för att säkerställa torra liggplatser åt djuren. Åtgärden bedöms dock göra djurhållningen acceptabelt på kort sikt, det vill säga under resten av vintersäsongen 2024/25. Myndigheten beaktar i bedömningen även tidsåtgången för planering och bygg av en ny ligghall, vilket skulle göra det orimligt att kräva ett byggt väderskydd redan innan kommande betessäsong.

Under vinterhalvåret är nötkreatur normalt i behov av ett byggt väderskydd för att kunna upprätthålla termobalans under största delen av dygnet genom exempelvis torka upp under längre perioder med ösregn eller för att söka skydd från kraftigt oväder. Nötkreatur tillbringar dessutom en betydande del av dagen liggande för att idissla och vila och för att tillgodose detta behov behöver de ha tillgång till lämpliga liggplatser som är torra, rena och frosthärliga.

Djur som ligger på smutsiga och/eller blöta liggplatser utsätts för onödigt lidande då dessa liggplatser bjuder på dålig liggkomfort och smutsar/blöter ner djuren. Blöt och smutsig päls tappar sin förmåga för termoreglering och djuren riskerar att bli nedkylda. Huden inunder blöt och smutsig päls mjukas upp vilket predisponerar för hudsår och hudinfektioner, vilket utsätter djuren för onödigt lidande.

Djur som hålls ute året om skall ha tillgång till ligghall, hydda eller motsvarande, som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats som inte får frysa till och som är så stor att alla djur kan ligga ner samtidigt.¹

2. De utegående nötkreaturen kan inte tas in i ett uppvärmsbart utrymme ifall de är i behov av särskild vård. Ett lämpligt utrymme planeras i den närbelägna maskinhallen men har inte färdigställts.

Sjuka, skadade, födande, nyfödda eller försvagade djur kan behöva separeras från flocken och hållas på mindre utrymme för att möjliggöra extra tillsyn och lämplig vård. Dessa djur kan ha svårare att reglera kroppstemperaturen och vården kan kräva plusgrader för att kunna utföras (exempelvis tvätt av större områden, infusioner, längre ingrepp/behandlingar). Därför är det viktigt att kunna flytta djur till närbelägna områden som är skyddade från väder och vind och som kan värmas upp, exempelvis med hjälp av en värmelampa.

Djur som behöver särskild vård skall kunna tas om hand i ett närbeläget utrymme som kan värmas upp.²

3. Fyra kvigor mellan 5 och 13 månaders ålder och köns mogna tjurar går

¹ Djurskyddsförordning (1998:96), 21 §

² Djurskyddsförordning (1998:96), 21 §

tillsammans i en flock. En kviga kalvade i september 2024 och var då endast 20 månader gammal.

Att betäcka kvigor under 13 månaders ålder kan leda till svåra kalvningar som utsätter kvigan och kalven för kraftigt lidande, både kvigan och kalven kan dö eller behöva avlivas. Även om kalvningen trots allt går bra, är dräktigheten och digivningen påfrestande för ett djur som fortfarande inte själv är färdigvuxet. Det är därför av stor vikt att ha strikta rutiner så att tjuvbetäckningar inte sker, genom att skilja han- och hondjur åt i tid.

Sådan naturlig eller artificiell reproduktion och en sådan avelsmetod som åsamkar eller kan åsamka djur lidande eller skada får inte användas.³

Tillämpad lagstiftning

Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland
Djurskyddsförordningen (1998:96)

Bakgrund

Den 29.11.2024 inkom en anmälan om misstanke om vanvård av nötkreatur.

Den 17.12.2024 utfördes en inspektion där brister konstaterades.

Den 19.12.2024 skickades inspektionsprotokollet för hörande.

Den 08.01.2025 inkom djurägarens svar på hörandet. Svaret beaktades i bedömningen och vid beslutsfattning.

Avgift

Totalt 180 €. Myndighetens handläggningstid för ärendet uppgår till 2 timmar.

För handläggning av ärendet uppbärs en avgift om 90 euro per arbetad timme enligt avgiftstabell 8 i Ålands landskapsregerings beslut om taxa för Ålands miljö-

³ Djurskyddsförordning (1998:96), 28 §

och hälsoskyddsmyndighet. Taxan finns på amhm.ax/avgifter.

Besvär och tillämpning av beslutet

Detta beslut kan överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Besvärсанvisning bifogas. Detta beslut måste tillämpas även om det överklagas, om inte förvaltningsdomstolen besluter annat.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Erica Danielsson
Sektionschef
Beslutande

Annett Pfeifer
Praktiserande veterinär
Föredragande

Bilaga

1. Besvärсанvisning
2. Faktura (ej vid e-faktura)